

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3002/2024
30.10.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Миодраг Стевић адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, чији је законски заступник Државно правобранилаштво из Београда, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1964/24 од 09.05.2024. године, на седници одржаној 30.10.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1964/24 од 09.05.2024. године и предмет **ВРАЋА** другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3883/23 од 01.02.2024. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужилји на име накнаде штете за изосталу зараду и новчану накнаду за период од 01.01.2019. до 30.09.2022. године исплати укупан износ од 1.694.796,22 динара са законском затезном каматом на појединачно означене месечне износе од доспелости до исплате на начин описан у том ставу изреке. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужилји на име накнаде штете на основу новчане накнаде за исти период исплати укупан износ од 370.000,00 динара са законском затезном каматом на појединачно означене месечне износе од доспелости до исплате, на начин описан у том ставу изреке. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање у износу од 552.740,21 динара за тужилју за период од 01.01.2019. до 30.09.2022. године. Ставом четвртим изреке обавезана је тужена да тужилји накнади трошкове парничног поступка од 305.260,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1964/24 од 09.05.2024. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом, другом и трећем изреке и одбијени су тужбени захтеви тужилје. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу четвртим изреке и одбијен захтев тужилје за накнаду трошкова парничног поступка. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова првостепеног поступка. Ставом четвртим изреке

обавезана је тужила да туженој накнади трошкове другостепеног поступка од 27.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавила тужила због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП и утврдио да је ревизија тужиле основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу код тужене од 16.02.2009. године, и обављала је послове оперативног полицајца и надзорника за оперативнo планирање и процењивање у ПС Почев од јуна месеца 2013. године тужена јој је обуставила исплату плате и бонуса без икакве одлуке. Након обуставе исплате тужила је наставила да обавља радне задатке полицијског службеника, те да послове обавља у ПС ..., прикупља оперативне податке, прати кретање сумњивих лица, обезбеђује верске објекте, обезбеђује званичнике који долазе у посету Косово и Метохију и слично. Никада јој није достављено решење о престанку радног односа. Здравствена књижица јој је истекла 31.12.2013. године и није продужена. Досуђени износи представљају износе неисплаћених плата и бонуса које би тужила остварила у периоду од 01.01.2019. до 30.09.2022. године да је наставила да остварује примања код тужене, за коју обавља фактички рад. Висину је првостепени суд утврдио на основу резултата вештачења обављеног од стране вештака економско финансијске струке на које тужена није имала примедбе.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да је тужила и након јуна 2013. године била радно ангажована код тужене и да и сада ради, да јој радни однос није престао на законом прописан начин, као и да јој тужена није доставила никакво решење о обустави плате, те да је незаконито поступање тужене основ одговорности за штету коју тужила трпи у висини изгубљене зараде и неисплаћене новчане накнаде.

Међутим, другостепени суд сматра да је тужила требало да докаже од кога је добијала налоге по којима је поступала, те да је управо на тужили био терет доказивања околности да је налоге добијала од својих претпостављених, па пошто на ову околност није предлагала доказе, самим тим није доказала да је у спорном периоду наставила рад код тужене, односно обављала фактички рад и након јуна 2013. године за тужену.

По налажењу Врховног суда ревизијом тужиле се основано указује на битну повреду одредаба парничног поступка учињену пред другостепеним судом из члана 374. став 1. у вези са чланом 383. став 3. ЗПП.

Првостепени суд је већ раније доносио пресуду у овој правној ствари (П1 2847/22 од 07.09.2023. године) којом је усвојио тужбени захтев, а ова пресуда је одлуком другостепеног суда (Гж1 5206/23 од 21.11.2023. године) укинута првенствено из разлога што је требало утврдити да ли је тужила обављала фактички рад код тужене.

У поновном поступку првостепени суд је саслушањем тужиле као странке, на чију изјаву није било ни примедба ни питања, утврдио да је тужилца и даље, то јест након што је тужена престала да јој исплаћује зараду и друге накнаде, радила за тужену (обављала послове оперативног полицајца, надзорника за оперативно планирање и процењивање, прикупљала оперативне податке, пратила кретање сумњивих лица, обезбеђивала верске објекте, обезбеђивала званичнике који су долазили у посету на Косово и Метохију, израђивала оперативне планове, пружала подршку и слично), те да је у спорном периоду обављала фактички рад код тужене и закључио да јој по том основу припада право на накнаду материјалне штете. Другостепени суд је на основу овако утврђеног чињеничног стања, без отварања расправе донео пресуду којом је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, закључујући да тужилца није предлагала никакве доказе на околност ко су лица која су јој је била претпостављена и од којих лица је добијала налоге, те да самим тим није доказала да је у спорном периоду обављала фактички рад за тужену. Поступајући на овај начин, другостепени суд је без отварања расправе изменио утврђено чињенично стање и своју одлуку засновао на чињеницама које су у супротности са утврђеним у првостепеном поступку, закључујући да је изјава тужиле саслушане као странка требало да буде још детаљнија и оценивши да није доказано да је тужилца обављала фактички рад у спорном периоду, иако је првостепени суд утврдио да је тужилца обављала фактички рад за тужену. Другостепени суд је дакле супротно од првостепеног суда оценио да једна чињеница није доказана.

Имајући у виду изнето, другостепени суд је починио битну повреду парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 383. став 3. ЗПП, јер другачије чињенично стање од оног које је утврдио првостепени суд, жалбени суд може утврдити само на основу расправе одржане пред тим судом, што у конкретном случају није учињено. У поновном поступку, другостепени суд ће заказати расправу у складу са чланом 383. ЗПП и расправити спорну чињеницу да ли је тужилца након јуна 2013. године обављала фактички рад код тужене, па зависно од тога закључити да ли јој припада накнада штете у виду изгубљене плате и бонуса. Када правилно утврди чињенично стање донеће нову одлуку о тужбеном захтеву, правилном применом материјалног права.

Из изнетих разлога, применом члана 415. став 1. ЗПП, побијана одлука је укинута и предмет враћен истом суду на поновно одлучивање.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић